

بررسی وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان رشته بهداشت محیط سراسر کشور طی سال‌های ۸۲-۷۵

محمد ملکوتیان^{۱*} (Ph.D)، عبدالرحیم پرورش^۲ (Ph.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی کرمان، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت محیط

۲- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت محیط

چکیده

سابقه و هدف: تربیت نیروهای متخصص، ایجاد اشتغال و استفاده از خدمات آنان در زمره مشغولیت‌های مهم هر سیستم مدیریتی است. بدیهی است هنگامی که کسب مهارت و ایجاد تخصص‌های مختلف با نیازهای جامعه هماهنگ باشد از هدر رفتن منابع مالی و ایجاد روحیه ناامیدی در قشر جوان و فرهیخته جامعه که به عنوان سرمایه‌های توانمند و منابع انسانی مطرح جلوگیری می‌گردد. سالانه دانشگاه‌های کشور پذیرای تعدادی از جوانان برای ادامه تحصیل در رشته بهداشت محیط می‌باشند. این پذیرش طی سال‌های قبل از ۷۵ و بعد از آن روند رو به نزایندی داشته است. به ترتیبی که هم اکنون موضوع جذب این دانش‌آموختگان در بازار کار به عنوان یکی از معضلات این بخش، خودنمایی می‌کند. به منظور آگاهی از وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان مقاطع مختلف رشته بهداشت محیط کشور و بررسی ابعاد مختلف آن با هدف ارائه راه‌کارهایی برای برنامه‌ریزی درازمدت، بررسی همه جانبه‌ای در مورد وضعیت شغلی دانش‌آموختگان این رشته در فاصله زمانی سال ۷۵ تا ۸۲ به عمل آمد.

مواد و روش‌ها: برای این منظور از مجموع ۷۳۱۵ نفر دانش‌آموخته مقطع کاردانی، ۳۳۸۲ نفر دانش‌آموخته مقطع کارشناسی و ۱۳۶ نفر دانش‌آموخته مقطع کارشناسی ارشد در فاصله زمانی مورد مطالعه بر اساس روش‌های آماری به ترتیب ۵۷۶ نفر کاردان، ۳۶۷ نفر کارشناس و ۳۹ نفر کارشناس ارشد انتخاب شدند و با توزیع پرسشنامه به عنوان ابزار جمع‌آوری داده‌ها و تکمیل آن نسبت به تجزیه و تحلیل نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS اقدام گردید.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این بررسی نشان می‌دهد که درصد عمده‌ای از دانش‌آموختگان مقطع کاردانی (۶۴/۶ درصد) و ۴۲/۷ درصد از دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی لغایت خرداد سال ۸۲ بی‌کار می‌باشند. درصد بی‌کاری در بین دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد رشته بهداشت محیط به مراتب کمتر و به ۳/۷ درصد می‌رسد. ضمناً در مقاطع کاردانی و کارشناسی بیشترین درصد بی‌کاری سهم خانم‌ها و در مقطع کارشناسی ارشد مربوط به آقایان می‌باشد.

نتیجه‌گیری: بررسی‌ها نشان می‌دهند که تعداد قابل ملاحظه‌ای از دانش‌آموختگان مقاطع کاردانی و کارشناسی رشته بهداشت محیط شاغل نیستند. به منظور حل مشکل، پیشنهاد می‌شود ضمن کاهش ظرفیت پذیرش دانشجو تا حد نیاز، در مورد اجتناب از پذیرش دانشجو در مقطع کاردانی به طور مقطعی و تأسیس رشته کارشناسی پیوسته رشته بهداشت محیط اقدام نموده و با بالا بردن درجه مهارت و سطح علمی دانشجویان این رشته از طریق بازنگری در برنامه‌های درسی مصوب، آموزش مهارت‌های کارآفرینی در جهت یافتن بازار کار و خدمات جدید و ابداع شیوه‌های نوین، زمینه‌های لازم برای اشتغال دانش‌آموختگان این رشته فراهم گردد.

واژه‌های کلیدی: دانش‌آموختگان، رشته بهداشت محیط، کارآفرینی، تناسب شغل